

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.441

Hely

Idő

1911

Személy

Szerző

Cím Csatangolás

Forrás:

Pesti napló

Bp.

(Hely)

1911 VI/24

(Idő)

(Köt. v. f.)

CSATANGOLÁS.

Budapest, június 24.

Végre talán mégis dülőre jut, aminek már oly rég el kellett volna dölnie: Budapest kórház-építése. A tanács előtt ott van a részletes javaslat, mely beváltását igéri annyi hiába elhangzott ígéretnek és olyan megoldást céloz, hogy a Rókus- és a vele kapcsolatos szükségkórház helyett hat új kórház emeltessék a betegek befogadására. Három — aránylag kisebb — a budai oldalon; három 900, illetve 450 ágyas kórház pedig a pesti oldal periferiáján.

Bizonyára egy kissé már az is meglepő, hogy a határozatlan biztatások után most végre komoly kezdeményezés következik, de még meglepetésszerűbben éri az embert a megoldás tervbe vett módja. Az, hogy a több betegágyat több kórházra osztják el. Ez egészen más viszonyt mutat, mint amelynek medrében eddig vezették a kérdést. Eddig tudniillik valahányszor a kórházépítés szóba került, mindig egy kórháznak a felépítéséről volt szó. A Rókus helyett — más területen — egy új és megnagyobbodott Rókust akartak. Ennek néztek telket, ehez csináltak számadásokat, míg nem most úgy szól a javaslat, hogy nem kell olyan rangú kórház, amelyben a Rókus emléke éljen tovább, hanem tanuljunk a külföld tapasztalatain és építsünk kisebb kórházakat. Természetesen nem úgy, hogy ezzel az ágyak száma is kisebb legyen, hanem hogy a betegek oszljanak kisebb csoportokba.

Ezzel az új megoldással a javaslat hozzákapcsolódik ahoz az új irányhoz, mely a kórházak építésében ma világszerte mutatkozik.

Mert néhány év óta nagy fordulat történt e téren. Valósággal új korszaka nyílt a kórházak fejlődéstörténetének. Egész a legutóbbi időkig ugyanis az volt a jelszó, hogy a kórház annál jobb, minél nagyobb és hogy a kórházépítésben az a város jutott legelőbbre, mely a legnagyobb kórházat építette. Így növekedtek, különösen Németországban, mind nagyobbra és nagyobbra a kórházak, egész telepek, épülettömegek tettek ki egyetlen kórházat, míg nem beütött, és éppen Németországban, a kellemetlen kijózanodás, hogy a kórház-monstrumok éppenséggel nem oly célszerűek, mint amily imponáló nagyságuk.

Ellenők szöf egyrészt a maguk nagysága, másrészt a városok kiterjedése. Az is azért, mert tömördek bajjal jár az adminisztráció és a betegek ellátására nézve se mindegy, hogy rengeteg tömegben vannak-e egymás mellett, vagy pedig kisebb csoportokban osztozkodik a róluk való gondoskodás; a második — a város nagysága — meg azért, mert a kórház, mely maga is egy külön városrészsze vált, egyre kevésbé felelhetett meg annak a követelménynek, hogy a valóságos városrészek számára könnyen hozzáférhető legyen. Igazi circulus vitiosus következett ebből a rendszerből. Nagy kórházat természetesen csak nagy városban építettek és pedig annál nagyobbat, minél nagyobb volt a város, de viszont minél nagyobb kiterjedést ért el a város, annál messzebb kellett jutniok a kórháztól azoknak, akik számára építették. Így kellett elkövetkeznie a belátásnak, hogy a kórház nem akkor felel meg a célnak, ha nagyságban tart lépést a város növekedésével, hanem ha megsokszorozza magát és a népesség

száma mellett a területi elosztáshoz is alkalmazkodik. Szóval, ha ott van, ahol szükség van rá.

Kicsiben ugyanaz a folyamat észlelhető itt, amely ma a közdolgok intézésében mindenütt egyre követelőbben igyekszik érvényesülni. A centralizáció után a decentralizáció. A modern élet egész fordulása és a legközelebbi jövő minden tendenciája benne van ebben a szóban. Egyeséges rend, amely mellett külön-külön és kisebb kerületekben bonyolódna le a tennivalók. Szükséges következménye ez éppen a központosításnak, mely végre is a saját nagymérvűsége alatt roppan össze és természetes korrekciója annak a megbénításnak, mely a centralizáció tultengését nyomon követi. A főváros kórházi projektuma ebből a legáltalánosabb szempontból is kitűnően beleillik az új idők szellemébe, csak hogy azonban — annyi szomorú tapasztalat után nem indokolatlan ez az óvatosság — kissé várjunk még a dicsérettel. Addig tudniillik, amíg a tervben foglalt ígéret a hat kórházra elosztott 3130 ágygyal nemcsak az idők szellemével lesz egybehangzó, hanem a valóság tényei közé is beilleszkedik.

☉